

ราชบุรี และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่นับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิจารณาว่า นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์อุทธรณ์ของผู้ร้อง คำร้อง ประกอบเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ “สมรส” โดยผู้ถูกกล่าวหาจดทะเบียนสมรสเมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา คือ

เงินฝากธนาคาร ๗ บัญชี ที่ดิน ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๑ หลัง เงินกู้ธนาคารและสถาบันการเงิน ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องในส่วนของความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำความผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาย่อมสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น จะถือเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี

แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับแก่คดีนี้ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงเจตนาที่อยู่ภายในใจให้ปรากฏด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาภายนอก ดังนี้ ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ย่อมมีมูลความผิดมาจากการแสดงออกด้วยการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินคือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ หากใช้เป็นวันที่ครบกำหนดเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามกฎหมายไม่ เพราะขณะนั้นยังไม่มี การแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบจึงยังไม่อาจเกิดขึ้นได้ อันจะเห็นได้ว่าความผิดฐานนี้แตกต่างหากจากความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่

กฎหมายกำหนด ซึ่งแม้การนับอายุความในแต่ละกรณีจะแตกต่างกัน แต่ก็อาศัยหลักการเริ่มนับอายุความจากวันกระทำความผิดเช่นเดียวกัน การนับอายุความเช่นนี้มีใช้การขยายอายุความออกไปแต่อย่างใด นอกจากนั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามีได้ใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ ได้บัญญัติรับรองให้มีการขยายระยะเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินได้ ดังนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมต้องรับผิดชอบจากการกระทำดังกล่าวของตน อันเป็นวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา และเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และ มาตรา ๓๓ โดยผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้

ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของ ผู้ถูกกล่าวหา คือ เงินฝาก ธนาคาร ๗ บัญชี ที่ดิน ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๑ หลัง เงินกู้ธนาคารและสถาบันการเงิน ๑ รายการ พฤติการณ์ย่อมมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งอีกกรณีหนึ่ง และย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมือง ดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีนี้ได้ด้วย จึงมีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เลขาธิการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้าม มิให้ผู้ถูก กล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วย กระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาย่อมเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น ไม่ถูกต้อง อุทธรณ์ของผู้ ร้องข้อนี้ฟังขึ้น และกรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นอื่น เพราะไม่ทำให้ผลคดี เปลี่ยนแปลงไป

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบोक จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบोक จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑๙ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายแรงรณ ปริพนธ์พนพิสุทธิ์

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๘ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. /๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอัน
เป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และ
กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบล
ห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรง
ตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจาก
ตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็น
เท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ว่า นายธนแสณฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณี
พ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และ
มาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัด
ราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใด
ในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้น
จากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมี
ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ
เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แห่ง สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องในส่วนของความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรอง

นายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญาตามคำพิพากษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาย่อมสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิด เฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาไปยังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำ อย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายในใจด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาภายนอก เมื่อความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๑๙ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว นั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ หากเป็นวันที่ครบกำหนดเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มี การแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเกิดขึ้นได้ คงเกิดขึ้นได้เฉพาะความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดซึ่งเป็นความผิดที่แยกต่างหากจากความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนั้น แม้การนับอายุความของทั้งสองฐานความผิดจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็ต้องเริ่มนับอายุความจากวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน กรณีไม่ใช่เป็นการขยายอายุความออกไป นอกจากนี้ กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนดเพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่าได้ตั้งใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลายื่นบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมจะต้องรับผิดชอบจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาแล้วยัง

ศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาย่อมเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น จึงไม่ถูกต้อง อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่อยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช่โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อยู่บังคับอายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้น ถือเป็นมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลที่สืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา จึงไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาซึ่งเป็นโทษประธานได้ ดังนั้น หากคดีขาดอายุความทางอาญานั้นมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว ย่อมไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ แต่สำหรับคดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยความผิด

ดังกล่าวยังไม่ขาดอายุความดังที่วินิจฉัยไว้แล้ว ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทาง
การเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ แต่อย่างไรก็ดี แม้ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด
ข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กับกรณีพ้นจากตำแหน่งจะเป็นกระทำที่
ต่างกรรมต่างวาระกัน อันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันก็ตาม แต่การบังคับมาตรการจำกัดสิทธิ
ทางการเมืองทั้งสองกรณีดังกล่าวก็ต้องเริ่มนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลฎีกา
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทาง
การเมืองโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลา
ห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนี้ แม้
จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลง
คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับมาตรการ
จำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ
กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีก
กระทงหนึ่ง ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัด
ราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใด
ในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้น
จากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง
ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท เมื่อรวมกับโทษกระทงอื่นตามคำพิพากษา
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว เป็นจำคุก ๒ เดือน และปรับ
๘,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา
๕๖ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมือง.

นายพศวัจน์ กนกนาก

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๘ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจาก
ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัด
ราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง

เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายธนแสณฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจาก

ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องใน ส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำความผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาย่อมสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายในใจด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาภายนอก เมื่อความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว นั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ หาใช่เป็นวันที่ครบกำหนดเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มี การแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเกิดขึ้นได้ คงเกิดขึ้นได้เฉพาะความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดซึ่งเป็นความผิดที่แตกต่างหากจากความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนั้น แม้การนับอายุความของทั้งสองฐานความผิดจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็ต้องเริ่ม

นับอายุความจากวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน กรณีไม่ใช่เป็นการขยายอายุความออกไป นอกจากนั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่าได้ตั้งใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลายื่นบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมจะต้องรับผิดชอบจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามา ศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนของความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรีและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็น

เวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่อยู่ใน
 บังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช่โทษทาง
 อาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อยู่บังคับอายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า
 ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
 ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยความผิดดังกล่าวยังไม่ขาดอายุ
 ความอาญาดังที่วินิจฉัยในประเด็นก่อน ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมือง
 ดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นดังกล่าว แต่
 อย่างไรก็ดี การบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองในทั้งสองกรณีดังกล่าวต่างเริ่มนับแต่วันพ้น
 จากตำแหน่งเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้
 บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วย
 กระบอง จังหวัดราชบุรี และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค
 การเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว
 ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไข
 เปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับ
 มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด

วินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
 เอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้า
 รับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอง จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่ง
 ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา

(อม.๔๒)

- ๘ -

๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นางวาสนา หงส์เจริญ

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๘ /๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. /๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจาก
ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัด
ราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง

เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายธนเสณัฐ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ “สมรส” โดยผู้ถูกกล่าวหาจดทะเบียนสมรสเมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง

มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า ในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำความผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาย่อมสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอามาเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจึงกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งในวันดังกล่าว ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาเมื่อวันที่ยังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุ

ความ นั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายในใจด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาภายนอก เมื่อความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว นั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ หาใช่เป็นวันที่ครบกำหนดเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะขณะนั้นยังไม่มี การแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดเกิดขึ้นได้ และกรณีเห็นได้ว่าความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนี้แตกต่างหากจากความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น แม้การนับอายุความในแต่ละกรณีจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็เป็นการเริ่มนับอายุความจากวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน

จึงมิได้เป็นการขยายอายุความออกไปแต่อย่างใด นอกจากนั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามีได้ใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ซึ่งปัจจุบันก็ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลายื่นบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมจะต้องรับผิดชอบจากการกระทำความผิดของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรีและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่อยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช่โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อยู่บังคับอายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า

ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยความผิดดังกล่าวยังไม่ขาดอายุความอาญาตั้งที่วินิจฉัยในประเด็นก่อน ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดี การบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองในทั้งสองกรณีดังกล่าวต่างเริ่มนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่ง ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนก

(อม.๕๒)

- ๘ -

คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายเกียรติพงศ์ อมาตยกุล

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๘ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึง
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจาก
ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัด
ราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง

เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี
ตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจาก
ตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า
นายธนแสณฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจาก
ตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้
ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่
๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และ
ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี
นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี
ตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบด้วยเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของ ผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของ ผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา

หนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องใน ส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำความผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาย่อมสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายในใจด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาภายนอก เมื่อความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว นั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ หาใช่เป็นวันที่ครบกำหนดเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มี การแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเกิดขึ้นได้ คงเกิดขึ้นได้เฉพาะความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดซึ่งเป็นความผิดที่แตกต่างหากจากความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนั้น แม้การนับอายุความของทั้งสองฐานความผิดจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็ต้องเริ่ม

นับอายุความจากวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน กรณีไม่ใช่เป็นการขยายอายุความออกไป นอกจากนั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามีได้จิตใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลายื่นบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมจะต้องรับผิดชอบจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนของความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องขอขึ้นฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรีและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็น

เวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่อยู่ใน
 บังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช่โทษทาง
 อาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อยู่บังคับอายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า
 ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
 ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยความผิดดังกล่าวยังไม่ขาดอายุ
 ความอาญาดังที่วินิจฉัยในประเด็นก่อน ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมือง
 ดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นดังกล่าว แต่
 อย่างไรก็ดี การบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองในทั้งสองกรณีดังกล่าวต่างเริ่มนับแต่วันพ้น
 จากตำแหน่งเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้
 บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วย
 กระบอง จังหวัดราชบุรี และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค
 การเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว
 ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไข
 เปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับ
 มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด

พิพากษาแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
 เอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้า
 รับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอง จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่ง
 ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา

(อม.๔๒)

- ๘ -

๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากนี้ก็แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโกคา

เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษานายธนแสณฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบด้วยเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แห่ง สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา

หนึ่งปี เป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้วโดย
คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า ความผิดของผู้ถูกกล่าวหา
ฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอัน
เป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบล
ห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจง
ใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำความผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน
อายุความทางอาญาย่อมสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒
เมษายน ๒๕๕๙ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ร้องยื่น
คำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาเมื่อวันที่ยี่สิบ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติ

อายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้
แก้ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่
ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการ
แสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายในใจด้วยการกระทำความผิดอย่างหนึ่งออกมาภายนอก เมื่อความผิด
ฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่
ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้ง
ให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
ดังกล่าวนั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ หากใช้เป็นวันที่ครบกำหนดเวลายื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันที่ครบกำหนดเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินยังไม่มี การแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึง
ไม่อาจถือว่ามีความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเกิดขึ้นได้ คงเกิดขึ้นได้เฉพาะความผิดฐานจงใจไม่ยื่น
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นความผิดที่แยก
ต่างหากจากความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนั้น แม้การนับอายุความของทั้งสองฐานความผิดจะทำให้
ให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็ต้องเริ่มนับอายุความจากวันกระทำความผิดตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน กรณีไม่ใช่เป็นการขยายอายุความออกไป นอกจากนั้นกรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่าได้ตั้งใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันก็มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลายื่นบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมจะต้องรับผิดชอบจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มายังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องในส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีนั้นอยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทาง

การเมืองดังกล่าวไม่ใช่โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อยู่บังคับอายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยความผิดดังกล่าวยังไม่ขาดอายุความดังที่วินิจฉัยในประเด็นก่อน จึงขอที่จะนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ อีกทั้งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับตามมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ข้อนี้ของผู้ร้อง

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่งลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ส่วนอื่นนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายจักษ์ชัย เยพิทักษ์

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม

ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๘	เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๔	เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว

เป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษานายธนเสณัฐ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี

ตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องใน ส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาย่อมสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยัง

ไม่ขาดอายุความนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายในใจด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาภายนอก เมื่อความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว นั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ หากใช้เป็นวันที่ครบกำหนดเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มี การแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดเกิดขึ้นได้ ดังนั้นแม้การนับอายุความในแต่ละกรณีจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็เป็น การเริ่มนับอายุความจากวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ กรณีมิได้เป็นการขยายอายุความออกไปแต่อย่างใด นอกจากนั้นกรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามีได้จิตใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันก็ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลายื่นบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมจะต้องรับผิดชอบจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนของความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบล ห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีความผิดในส่วนนี้อีกกระทงหนึ่ง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น ไม่ชอบ อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีกรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่อยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช่โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อยู่ในบังคับอายุความทางอาญานั้น เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นยังไม่ขาดอายุความทางอาญา ย่อมชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ แต่เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับใช้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก ดังนี้ จึงไม่มีเหตุที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนนี้

จึงวินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี อีกกระทงหนึ่ง ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายวงศ์พร จิระภาค

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๘ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจาก

เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี ตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายธนแสณฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของ ผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของ ผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ รายการ สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา

หนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องใน ส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวันกระทำความผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาย่อมสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอาวันดังกล่าวมาเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการแสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายในใจด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาภายนอก เมื่อความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว นั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ หาใช่เป็นวันที่ครบกำหนดเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะในวันที่ครบกำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยังไม่มี การแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเกิดขึ้นได้ คงเกิดขึ้นได้เฉพาะความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดซึ่งเป็นความผิดที่แตกต่างหากจากความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนั้น แม้การนับอายุความของทั้งสองฐานความผิดจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็ต้องเริ่ม

นับอายุความจากวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน กรณีไม่ใช่เป็นการขยายอายุความออกไป นอกจากนั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามีได้จิตใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลายื่นบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมจะต้องรับผิดชอบจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มายังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาย่อมเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรีและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็น

เวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง กรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม่อยู่ใน
 บังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช่โทษทาง
 อาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อยู่บังคับอายุความทางอาญา นั้น เห็นว่า
 ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
 ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยความผิดดังกล่าวยังไม่ขาดอายุ
 ความอาญาดังที่วินิจฉัยในประเด็นก่อน ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมือง
 ดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นดังกล่าว แต่
 อย่างไรก็ตาม การบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองในทั้งสองกรณีดังกล่าวต่างเริ่มนับแต่วันพ้น
 จากตำแหน่งเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้
 บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วย
 กระบอง จังหวัดราชบุรี และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค
 การเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว
 ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไข
 เปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับ
 มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด

พิพากษาแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
 เอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้า
 รับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอง จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่ง
 ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา

(อม.๔๒)

- ๘ -

๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากนี้ก็แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นางนุจรินทร์ จันทรprayศรี

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๘ /๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายธนเสฏฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจาก

ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายธนเสกฐ์ ศิริพงษ์ธรรม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ก็มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่ง

เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งโดยระบุสถานภาพว่า “โสด” แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ “สมรส” และผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๗ บัญชี รายการที่ดินของผู้ถูกกล่าวหา ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกกล่าวหา ๑ หลัง เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินของ ผู้ถูกกล่าวหา ๑ แห่ง สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกมีว่า คดีของผู้ร้องใน ส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี ขาดอายุความทางอาญา ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ มิใช่ฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง

รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งวัน
กระทำผิดทั้งสองฐานแตกต่างกัน อายุความทางอาญาย่อมสิ้นสุดลงไม่พร้อมกัน วันที่ครบ
กำหนดยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงเป็นวันกระทำความผิดเฉพาะฐานจงใจไม่
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น จะถือเอามาเป็นวันกระทำความผิดฐานจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วยไม่ได้ คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒
เมษายน ๒๕๕๙ เพราะเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ร้องยื่น
คำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาไปยังศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีในส่วนนี้จึงยังไม่ขาดอายุความนั้น เห็นว่า
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้
บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาวาด้วยอายุความ
มาใช้แก่ความผิดในคดีนี้ ซึ่งวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ หมายถึง
วันที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด อันเป็นการ
แสดงออกให้ปรากฏเจตนาที่อยู่ภายในใจด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาภายนอก เมื่อความผิด
ฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่
ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ในคดีนี้มีมูลมาจากการกระทำภายนอกคือการยื่นบัญชีแสดง

รายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งหากมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ความผิดย่อมจะเกิดขึ้นทันทีในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว นั้น วันกระทำความผิดจึงเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งในคดีนี้คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ หาใช่เป็นวันที่ครบกำหนดเวลา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ เพราะขณะนั้นยังไม่มี การแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด จึงยังไม่อาจถือว่ามีความผิดเกิดขึ้นได้ และกรณีเห็นได้ว่าความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนี้แตกต่างหากจากความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น แม้การนับอายุความในแต่ละกรณีจะทำให้วันครบกำหนดอายุความแตกต่างกัน แต่ก็เป็น การเริ่มนับอายุความจากวันกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เช่นเดียวกัน จึงมิได้เป็นการขยายอายุความออกไปแต่อย่างใด นอกจากนั้น กรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อใช้เป็นเหตุอ้างว่ามีได้จิตใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ซึ่งปัจจุบันก็ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๙ รับรองให้มีการขยายระยะเวลา ยื่นบัญชีได้ ฉะนั้น หากปรากฏว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ยื่นย่อมจะต้องรับผิดจากการกระทำดังกล่าวของตน เมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้อง และได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มายังศาลเมื่อวันที่ ๑๘

ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดห้าปี นับแต่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีของผู้ร้องในส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบอก จังหวัดราชบุรี จึงยังไม่ขาดอายุความทางอาญา การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาย่อมเป็นความผิดสองกรรม ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกคำร้องส่วนนี้โดยวินิจฉัยว่าขาดอายุความนั้น จึงไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายมีว่า การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งและให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีนั้นใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้โดยไม้อยู่ในบังคับอายุความหรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวไม่ใช่โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อยู่บังคับอายุความทางอาญานั้น เห็นว่าการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้น ถือเป็นมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมือง อันเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลที่สืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา จึงไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาซึ่งเป็นโทษประจักษ์ได้ ดังนั้น หากคดีขาดอายุความทางอาญานั้นมีผลให้

สิทธิหน้าที่อาญามาฟ้องระงับไปแล้ว ย่อมไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ แต่สำหรับความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนั้นยังไม่ขาดอายุความดังที่วินิจฉัยแล้วในประเด็นก่อน ย่อมเป็นการชอบที่จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ แต่อย่างไรก็ดี แม้ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบในกรณีเข้ารับตำแหน่ง กับกรณีพ้นจากตำแหน่งจะเป็นกระทำที่ต่างกรรมต่างวาระกัน อันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันก็ตาม แต่การบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองในทั้งสองกรณีดังกล่าวต่างก็ต้องเริ่มนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้พิพากษาให้บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งอันเนื่องมาจากความผิดกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนี้ แม้จะต้องลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดกรณีเข้ารับตำแหน่งด้วย ก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนที่บังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด อุทธรณ์ข้อนี้ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยแก้เป็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบोक จังหวัดราชบุรี อันเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่ง ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบोक จังหวัดราชบุรี นับแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลห้วยกระบोक จังหวัดราชบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง./

นายนิพนธ์ ช่วยสกุล